NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2114

MỖI SỐ : 0$03

NGÀY THỨ HAI 7 AVRIL 1924

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

DÉPÔT LÉGAL
Nº 2191

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large
4e page: *Une seule insertion* . . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Bàn nghĩa chữ «công» ở trong bốn đức đàn-bà

Trong sách chữ nho dạy đàn bà con gái có bốn đức là công, dung, ngôn, hạnh; công nghĩa là khéo; dung là biết cách trang-điểm, cho dáng vẻ sinh tươi; ngôn là nói năng dịu dàng, và kín đáo không trống miệng; hạnh là tính nết tốt, biết giữ đạo nhu thuận của đàn bà. Trang điểm là cái tính tự nhiên của người ta, mà trang điểm cho phải cách, lại là một việc đàn bà con gái nên biết; cách trang-điểm nên thế nào, trong một số báo trước đã có bàn đến rồi. Chữ ngôn, chữ hạnh đều là cái đức rất cần rất tốt của đàn bà con gái, ai ai cũng hiểu cả, không cần phải bàn bạc đến nữa. Còn chữ «công» nghĩa là khéo, ta phần nhiều đều cắt nghĩa là khéo chân khéo tay, khéo về việc nữ-công, việc trung quĩ, nói nôm ra tức là những việc thêu dệt, may vá, bánh trái đường mứt, cũng là những việc muối dưa, muối cá, làm tương, làm mắm, nói tóm lại phàm những việc vặt trong nhà, đều trông cậy vào cái tài khéo léo của người chủ-mẫu hay là người nội-trợ. Chữ «công» giải nghĩa như thế, cũng thật là chánh đáng, thật là giản dị; nhưng theo thiển-kiến của tôi, tưởng nên cắt nghĩa thêm cho rộng ra, tuy không dám chắc rằng đã hợp với ý người xưa nói ở trong sách, nhưng cũng là một cái đức rất qui-báu của đàn bà con gái, tưởng cũng nên hiểu thấu mà luyện tập lấy dần dần.

Khéo về việc vặt trong gia-đình, như những việc đã kể ở trên kia, là một đức rất quan yếu ở trong bốn đức đàn bà phải có; nhưng lại còn cái khéo này nữa mới thật là quan yếu mà thật bổ ích cho trong gia-đình, nghĩa là khéo thu vén, khéo hàn gắn, khéo suy tính, khéo khu xử.

Thường thấy nhiều nhà sinh kế cũng không lấy gì làm doanh dư, nhà cửa cũng không lấy gì làm rộng rãi, thế mà bước chân vào trong nhà, thì chỗ ăn chỗ ngủ, chỗ chơi chỗ ngồi, đều có ngăn nắp, đồ đạc ít mà bày biện cũng dễ coi, khu vũ hẹp mà ra vào vẫn thông thoáng; không hề thấy lúng túng hỗn độn, trong gia-đình vẫn có một cái cảnh-tượng tươi vui; thế chẳng phải nhờ cái đức khéo thu vén của người nội-trợ trong nhà là gì.

Thường thấy lắm nhà gia-tư cũng thường thường, sinh kế cũng không lấy gì làm thịnh lợi, thế mà quanh năm trong nhà nào là ma chay kỵ lạp, cũng là kinh-phí nhật dụng, cũng vẫn đủ chi tiêu; còn đến việc giao tiếp với xã-hội, nào là vãng lai khánh điếu cũng vẫn giữ được nền-nếp hẳn hoi, thế cũng cốt nhờ người nội-trợ khéo hàn gắn, khéo dật vạt vá vai, đã không phù tiêu lãng phí, lại biết ăn nhịn để dành: số tiền ra biết tính theo số tiền vào thì gia-đạo tất là vững vàng, mà người chồng cũng khỏi phải cái lo nội cố. Đàn bà biết hàn gắn, cũng là một đức rất to.

Lắm người đàn bà có tuệ-nhãn, có tinh-tâm, biết thương công kế lợi, để tính cách sinh-nhai, biết tính sâu nghĩ xa, mà lo phương bồi-thực: vốn liếng của cha mẹ để lại, hoặc là lương bổng của chồng con làm ra, không những là không dám theo thói xa-hoa mà làm cho hao hụt, mà lại biết đường lợi dụng, biết đạo sinh tài, làm cho của ấy một ngày một sinh-sôi nảy-nở mãi ra. Người đàn ông mà có được người nội-trợ khéo suy tính như thế, thì đã khỏi cái lo nội cố, mà lại được thấy gia-kế một ngày một hưng long. Thế thì cái đức khéo suy tính, đàn bà cũng cần nên có lắm.

Kinh Dịch có câu: « Giai nhân ly tất khởi ư phụ-nhân », nghĩa là người trong nhà lìa tan, nguyên nhân tất tại người đàn bà; kinh Thi có câu: « Phụ nhân trường thiệt, duy lệ chi giai », nghĩa là đàn bà dài lưỡi, gây nên mối loạn ở trong nhà: tục-ngữ ta cũng có câu: « Tỉ tê bên tai, chẳng nghe ai bằng nghe vợ ». Thế lực của người đàn bà ở trong nhà rất là mạnh, gia đình lục-mục, anh em lìa tan, phần nhiều tại người đàn bà cả, mà nuôi được đức tốt, là sửa được nết xấu cho chồng, cũng phần nhiều nhờ người đàn bà; chưa nói đến việc phụng sự công cô, dạy dỗ con cái, cũng phải nhờ sức giúp đỡ của người đàn bà. Tôi xin dẫn mấy câu chuyện cũ để làm chứng việc ấy: Vua Tuyên-vương nhà Chu, một hôm buổi triều mà dậy trưa, hoàng-hậu họ Khương, trút cả đồ nữ trang, thụp lạy xuống đất mà xin tội, vua ngạc nhiên hỏi cớ gì; Khương hậu nói: Tại thiếp không biết khuyên can hoàng thượng, đến nỗi ngài ham vui chốn khuê phòng mà sao nhãng việc quân quốc. Vua Tuyên vương từ đó biết chăm việc nước, thành ra một bực vua hiền. Vua Thái-tôn nhà Đường một hôm trở vào cung dáng mặt hầm hầm, hoàng hậu họ Trưởng-tôn hỏi; vua nói: «Ngụy-Trưng làm nhục ta ở giữa chốn triều-đình, ta quyết giết nó»! hoàng hậu vào phòng mặc áo triều ra lạy mừng, vua ngạc nhiên hỏi mừng việc gì, hoàng-hậu nói: « Thiếp thường nghe nói vua thánh thì tôi thẳng; nay Ngụy-Trưng là tôi thẳng, chắc vua là vua thánh, cho nên thiếp xin mừng ». Vua nghe nói, lòng giận tan hết. Ở nước ta xưa kia cũng có một người đàn bà gần ngày ở cữ, dặn chồng rằng như đẻ con giai nữa thì phải bóp chết đi; người chồng giật mình hỏi cớ gì, người vợ nói: « Sợ ngày sau anh em nó lại theo gương cha chúng nó và chú chúng nó mà kiện lẫn nhau, đã tan cửa nát nhà, mà cha mẹ trông thấy lại thêm đau ruột ». Người chồng khi ấy đương định đi kiện anh nghe lời ấy rất cảm-động, thôi không kiện nữa. Người nội-trợ khéo khu xử, có ích lợi cho người chồng biết chừng nào!

Chữ «công» trong bốn đức của đàn bà, tưởng lại nên giải nghĩa thêm như thế, càng có quan-thiết với đàn bà con gái hơn.

H. T. B.

ÔNG EDISON ĂN MỪNG 77 TUỔI

Ông Thomas Edison là một nhà phát minh trứ danh nước Hoa-kỳ mới ăn mừng 77 tuổi. Hôm sinh-nhật ông cũng làm việc như thường, không chịu nghỉ việc. Ông chỉ nghỉ làm việc sớm hơn mọi ngày một giờ để đáp lại những nhà phóng-sự báo-quán đến hỏi ông mà thôi. Ông có nói với một nhà rằng dẫu giờ ông không khéo chân khéo tay bằng xưa, nhưng ông vẫn mạnh khỏe bằng năm ông còn 40 tuổi, ông nói ông còn có thể sống được mươi năm nữa, vì ông không có ăn uống quá sự cần-dùng bao giờ.

Ông lại đáp lại một nhà khác rằng cứ như ý ông thì không bao giờ vô tuyến điện thế bằn được điện-báo và điện-thoại, không bao giờ máy bay thế bằn được tàu thủy và xe-hỏa, và các hành tinh cũng không bao giờ có đường giao-thông với nhau được.

Tin Trung-hoa

Ngày 27 Mars 1924

Tin Trường-sa

Có tin đồn ở Hán-khẩu rằng ở trong thành Trường-sa rối loạn đã hai ngày.

Tàu chiến Nhật-bản

Hai mươi mốt chiếc tàu chiến Nhật-bản đóng ở Thanh-đảo, đã mở máy chạy sang Hạ-môn.

Việc Trung-Nga thiết lộ

Ủy-viên Nga vì chánh-phủ Bắc-kinh không chuẩn y các điều khoản của Vương-chánh-Đình khởi thảo, định thu xếp về nước; Vương-chánh-Đình thì ngày 17 mars đã ở Bắc-kinh ra Thắng-sơn.

Việc kim-phật-lang

Thuế vụ xứ tư gởi giấy sang ngoại giao bộ rằng nước Pháp, nước Tỷ và nước Ý vì việc kim-phật-lang chưa liễu kết, không chịu nhận bồi khoản năm canh-tý (1900)

Quân đoàn đòi quân phí

Quân đoàn lại tư giấy sang tài-chánh-bộ đòi quân phí, Vương-khắc-Mẫn thấy việc tài-chính khó khăn, lại nói phao muốn từ chức.

Tin Nhai-châu

Thân-bảo-Phiên với Đặng bản-Ân đánh nhau ở Nhai-châu kịch liệt lắm, Đặng thua chạy, Thân lấy được Nhai-châu và 1590 khẩu súng.

Hứa-sùng-Trí về Quảng-đông

Hứa-sùng-Trí trước vì đau phải ra Thượng-hải dưỡng bệnh; Tôn-Văn đã mấy lần đánh giây thép triệu về; Hứa nhận lời, nhưng bấy lâu khi lực vẫn chưa bình phục, nên vẫn thiên diên ở Thượng-hải. Bây giờ mới có tin đích xác rằng ngày 18 mars Hứa với Tưởng-giới-Bạch đã ở Thượng-hải khởi hành về Quảng-đông.

Đàm-diên-Khải sang đốc-chiến ở Đông-giang

Ngày 16 mars, Đàm-diên-Khải (Tương-quân tổng tư lệnh) về Quảng-đông, yết kiến Tôn-Văn, bàn việc quân cơ, rồi phụng mệnh Tôn, ngày hôm ấy lại sang Đông-giang đốc chiến.

Lý-phúc-Lâm về Quảng-đông dưỡng bệnh

Ngày 15 mars, Lý-phúc-Lâm (Đông lộ đệ tam quân trưởng) ở Thạch-long đi xe lửa về Quảng-đông, vào yết-kiến Tôn-Văn, trình báo quân tình ở Đông-giang, rồi xin phép về nhà riêng dưỡng bệnh hai tuần.

Các quan thượng-thư trong tòa Nội-các mới

Quan Maginot

Quan Maginot, thượng-thư bộ chiến-tranh, là thứ-dân nghị-viên về quận Meuse. Sinh ở Paris ngày 17 février 1877. Ngài về đảng Cộng-hòa dân chủ tả dực. Ngài sung chức dự-thính ủy viên tại hội-đồng quốc nghị lâu năm, đến ngày 24 avril 1910 thì trúng cử thứ-dân nghị-viên lần thứ nhất. Ngài đã chủ-trương bộ Thuộc-địa, bộ Trợ-cấp và bộ Chiến-tranh trong ba tòa Nội-các trước.

Quan Bokanowski

Quan Maurice Bokanowski, thượng thư bộ Hải-quân, sinh ngày 31 Août 1879. là thứ-dân nghị-viên quận Seine, (khu thứ tư). Ngài về đảng Cộng-hòa xã-hội. Nguyên luật-sư tại tòa án phúc-thẩm Paris. Trúng cử thứ-dân nghị-viên lần thứ nhất, ngày 10 Mai 1914. Hiện sung chức tiên thẩm ủy-viên các sổ chi thu.

Quan Loucheur

Quan Loucheur, thượng-thư bộ Thương-mại, sinh ngày 12 Août 1872. Nguyên kỹ-sư, trúng cử thứ-dân nghị-viên lần thứ nhất ngày 16 Novembre 1919. Hiện là thứ-dân nghị-viên về quận Nord. Trước khi trúng-cử nghị-viên, ngài đã sung chức thượng thư bộ Quân-bị trong tòa Nội-các Clémenceau.

Quan Lefèvre du Prey

Quan Lefèvre du Prey thượng-thư bộ Tư-pháp, là thứ-dân nghị-viên về quận Pas de Calais. Ngài về đảng Cộng-hòa dân-chủ liên-hiệp. Trúng cử thứ-dân nghị-viên lần thứ nhất ngày 7 mars 1909 và từ đấy được bầu lại mãi. Ngài là thủ-lĩnh trong ngạch luật-sư.

Quan Joseph Capus

Quan Joseph Capus là giám-đốc sở Thảo-mộc bệnh-nguyên-học ở Gironde. rất sành về các vấn-đề nông-phố. Sinh ngày 18 août 1867. Trúng cử thứ-dân nghị-viên quận Gironde ngày 16 novembre 1919. Thuộc về đảng Cộng-hòa xã-hội.

Quan Jean Fabry

Quan trung-tá Jean Fabry, thượng-thư bộ Thuộc-địa, là thứ-dân nghị-viên về quận Seine (khu thứ nhất), từ năm 1919 Ngài thuộc về đảng Cộng-hòa xã-hội. Sinh năm 1876 Trước trận đại-chiến sông Marne, ngài có sung chức chánh văn-phòng của quan thống-chế Joffre. Ngài là một vị quan võ cũ, mà lại là một nhà văn-sĩ nữa.

Quan Louis Marin

Quan Louis Marin, thượng-thư các miền giải-thoát cũng về đảng Cộng-hòa dân-chủ liên hiệp, thứ dân nghị-viên về quận Meurthe et Moselle. Nguyên giáo-sư, trúng cử thứ dân nghị-viên lần thứ nhất, ngày 8 mai 1910. Ngài đã sung chức phó thượng-thư bộ Hàng-không trong năm 1917, thượng-thư bộ Học-vụ trong tòa nội-các Painlevé, thượng-thư bộ Lao-động trong tòa nội-các Briand (1921).

Quan de Selves

Quan de Selves, nguyên-lão nghị-viên quận Tarn et Garonne, thượng-thư bộ Nội-vụ. Ngài đã sung chức thượng-thư bộ Ngoại-giao trong tòa nội-các Caillaux ngày 26 juin 1911. Lúc quan Waldeck Rousseau chủ trương tòa nội-các, thì ngài đương làm quận trưởng quận Seine.

Quan François Marsal

Quan François Marsal, nguyên-lão nghị-viên quận Cantal. Trong tòa nội-các Millerand (20 janvier 1920) và trong tòa nội-các Leygues (23 septembre 1920), ngài không có chân trong nghị-viện, mà được đặc-cách cử làm thượng-thư bộ Tài-chánh. Ngài là một nhà rất thông-thạo về các vấn-đề tài-chánh. Khi quan Doumer làm Toàn-quyền Đông-pháp, ngài làm quan hầu cho quan Doumer.

Hiện nay ngài là quản lý nhà ngân hàng Banque de l'Union Parisienne.

Quan Le Trocquer

Quan le Trocquer, thượng-thư bộ công tác, nguyên chánh kỹ-sư kiều lộ. Sinh ngày 4 octobre 1877. Thuộc về đảng cộng hòa tả phái. Trúng cử thứ dân nghị viên ngày 16 novembre 1919, hiện nay là nguyên-lão nghị-viên quận Nord.

Quan Henry de Jouvenel

Quan Henry de Jouvenel, nguyên lão nghị viên quận Corrèze. Lần này là lần đầu ngài có chân trong tòa Nội-các. Sung chức đại biểu tại hội Vạn-quốc. Trước đây đã làm chủ bút báo *Matin*.

TÌM CÁCH GIAO THÔNG VỚI HỎA-TINH

Có tin rằng các nhà bác-học đương dự bị để đến tháng août này, vào lúc hỏa tinh ở gần địa-cầu nhất, thì tìm cách giao-thông với ngôi hành-tinh ấy. Nghe đâu các nhà bác-học định thí nghiệm việc ấy ở núi Jungfrau. Núi ấy ở vào một miền tuyết đóng quanh năm. Ở sườn núi có một cái hốc rất lớn. Trên ngọn núi sẽ thắp đèn đất rất mạnh, sức sáng cộng tới 2.000.000.000.000 triệu bougies, khiến cho cái hốc ở núi thu quang tuyến lại, mà phản chiếu đến hỏa tinh, như thể một cái kính trũng lòng vậy. Quang-tuyến sẽ dùng một thứ máy mà che đi, lại mở ra một cách đều đặn, bình như các dấu hiệu điện-báo vậy. Trong khi ấy mấy nhà bác-sĩ sẽ đứng trong một cái giếng mỏ ở nước Chili để quan sát xem dân ở hỏa-tinh có đáp lại gì chăng.

VĂN UYỂN

Năm mới

Cũ đi đâu mất mới bây ra,
Năm mới ô hay mới cũ mà!
Sửa soạn trang hoàng đôi bộ cánh,
Phô trương rực rỡ mấy căng nhà,
Xanh le xanh lét ra tươi tắn,
Đen thủi đen thui hóa nõn nà!
Đổi mới tớ nay rằng cũng muốn,
Nhưng hiềm lại ghét mới ngoài da.

Khuyên học

Đạo học mênh mông sánh bể trời,
Khuyên con hãy gắng chớ ham chơi
Thì giờ chưa dễ tiền mua được,
Cơm áo đành rằng sẵn có nơi.
Sách vở dùi mài công khảo cứu,
Bạn bè chen chọi chớ đua hơi.
Một mai danh giá ai bì kịp.
Rạng mặt non sông tỏ với đời.

Vịnh thầy tu

Bắt chước như ai cũng sướng mà!
Trọc đầu thế gọi chú thầy tu,
Cốc cheng tang mõ ra tay độ,
Xanh đỏ trông ngoài cũng áo nu
Mặn lạt có người dâng sớm tối,
Chuối xôi sẵn kẻ cấp xuân thu.
Cháu, con, đông đúc mười phương [khắp,
Kinh kệ nghêu ngao lão gật-gù.

Sông-hương

NHA-PHIẾN Ở VÂN-NAM

Số ruộng trồng nha-phiến ở Vân-nam trong năm 1923 tính ra gấp mười số ruộng trồng nha-phiến trong năm 1922, ấy là chánh-phủ đánh thuế mỗi mẫu là 4 đồng bạc mà số ruộng trồng nha-phiến còn tăng lên như thế.

Số nha-phiến lấy được tới 20 triệu onces (612.060 kilos) 19 triệu tiêu thụ trong bản hạt, còn thì đem bán tại Sui-fou và Lica-tong. Giá cao nhất được 8 hào Vân-nam một once. Một đồng bạc Vân-nam, đáng giá 75 xu Đông-dương.

LỜI ĐÀN BÀ

Sanh nhai bằng cách làm mối dong

Làm mối dong, nghĩa là một người đứng cửa giữa giới-thiệu cho đôi bên biết nhau; nghĩa đen là đưa đường chỉ nẻo cho hai tình quen nhau, cho nên dù làm việc gì, cũng phải cậy người làm môi-giới trước cho, giả-sử muốn quen biết thêm một người nào cũng phải nhờ người giới-thiệu, muốn cưới vợ gả chồng cho con cái, cho đến việc bán ruộng mua đất, đều cần có mối dong hết thảy; mà điều trên hết là thuộc về nghĩa, mà hai điều dưới thì vì nghĩa mà cũng có lợi ở trong, vì nghĩa mà không có lợi thì người ta ít muốn làm, vì lợi mà làm, thì cái tiếng mối dong lại không quí nữa; nguyên cái người (tác-hiệp) là thành nhân chi-mỹ; như trai muốn có vợ, gái muốn có chồng, nhờ lời mai-chước mà toại chữ bá-niên, quí hóa thay. Nay mai-chước dụng tâm về tiền của, tất là không có cái công-tâm đối với người đời cho thỏa mãn, thường lấy cái tư dục của mình cho có lợi riêng, nên lắm lúc quyến oanh rủ én, không qua vì đồng bạc trắng mà bỏ đạo nghĩa luân thường, làm cho gia-đình người ta đổ nát, sinh ra cái ác cảm gớm ghê, biết bao kẻ chua xót đau ngậm trong tim, chết đuối ở dưới tay những hạng người độc địa như vậy.

Ôi! ở đời bây giờ bình như vì lợi là to hơn hết thảy, việc gì có lợi thì làm, chớ không còn kể liêm sỉ thanh danh gì sốt, trong thiên-hạ biết bao nhiêu nghề làm ăn mà đã cùng đường chi đó, lại xoay về nghề làm mối dong để giữ cách làm ăn, tri-thức hẹp hòi như thế, còn nhân phẩm ở đâu, còn lương-tâm ở đâu, các người làm nghề mối dong mà ăn tiền của người ta nghĩ cũng làm sao? Có phải việc đời có điều gì khuất khúc khó khăn người ta mới chịu tốn tiền, chớ đường đường chính chính, khi nào ai chịu mất một đồng xu nhỏ cho ai bao giờ, nếu đã khuất khúc khó khăn, tất là phải trở mặt làm trái, lấy phải làm chẳng, mà uốn lưỡi khua môi, lời ngon giọng ngọt, nhiên-hậu mới làm mê hoặc đặng lòng người, thì mới đặng tiện cho mình, khi nào mới sự tư-lợi toàn là có thiệt hại cho xã-hội cả, xã-hội hại là thiệt hại cho từng gia-đình của mọi người, vì góp nhiều gia-đình mới thành một xã-hội. Người ta ai cũng muốn gia-đình cho hòa-hảo, thì không nên làm mất sự hòa-hảo của gia-đình kẻ khác, những người đã có chồng có vợ rồi, mình không nên bài bác bình-phẩm làm cho người chia rẽ nhau ra, để cho mình lợi dụng cái tài khôn khéo mà mưu sự tiền bạc là nghề đê tiện không chừng, tiền của là đám mây nổi, chữa bởi tâm mới là vật để đời, hãy xin ai lấy gương công-lý soi hình, chữa bỏ thói xấu một lần, đừng nên tái lại nữa, bệnh truyền nhiễm thói xấu ấy lây cho xã-hội, mà làm nguy cho nhân-quần bây giờ.

Đạm-Phương nữ sử.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris ngày 6 Avril 19 4

Cái nạn dịch-bạch ở Ấn-độ

Tin Lahore. — 25.000 người chết về bệnh dịch-bạch trong tháng Mars.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 5 Avril 1924

Tòa nội-các nước Anh

Ngày hôm qua, trong khi nghị-viện bàn đến bản luật nói về tiền thuê nhà, tôi nói-các rất là nguy ngập. Trong bản luật ấy có một khoản nói rằng những khi người thuê nhà vì cái nạn thất-nghiệp mà không có tiền giả tiền thuê nhà, thì dẫu số tiền thiếu nhiều ít thế nào, chủ nhà cũng không được phép đuổi. Nghị-viện phản đối cái khoản ấy, thì M. Clynes bảy giờ làm M. Macdonal tại nghị-viện bèn bảo rằng tiền thiếu ấy chính-phủ phải chịu. Nghị-viện cũng không trng thuận. Bản luật ấy phải hoãn lại không bàn được nữa.

Bordeaux. ngày 6 Avril 1924

Nước Pháp với nước Đức

Ngày hôm qua quan. Poincaré tiếp Von Hoesch là đại sứ nước Đức. Nghe đâu hai ngài thương nghị với nhau về việc kiểm duyệt binh vụ và việc gia hạn các giấy hợp đồng trong hạt trú binh

Việc trong hạt trú binh

Đồng-minh thường hội đồng hạ lệnh thi hành các phương-sách về việc trông coi các quân võ nước Đức trong các hạt trú-binh, trông nom bọn thanh niên ở các trường và việc trừng-phạt các việc mộ binh và luyện binh.

Số mật thám nhà binh khám ở 240 nhà, có bắt 6 người, và bắt được nhiều giấy má. Các quan Đồng-minh đồng ý nhau về sự trừ các việc phiến động quốc dân.

Nước Pháp tại Syrie và tại Liban

Ngày hôm qua, quan đại-sứ nước Hoa-kỳ có ký với quan Poincaré bản giao-ước công-nhận cái quyền nước Pháp quản trị đất Syrie và đất Liban.

Tại thứ-dân nghị-viện

Ngày hôm qua, nghị-viện bỏ 327 phiếu ưng chuẩn khoản thứ nhất về bản luật nói về tiền trợ cấp. Số phiếu phản đối là 201. Còn các khoản khác chắc ngày nay nghị-viện sẽ ưng chuẩn nốt.

M. Aubigny, nghị-viện quận Sarthe nguyên phó-thượng-thư bộ Tài-chính, trúng cử phó nghị-trưởng Thứ-dân nghị viện, để thế cho M. Lou s Marin, sắp thương-thư bộ coi về các miền giải thoát.

NƯỚC PHI-LUẬT-TÂN MUỐN XIN ĐỘC LẬP

Ông hội-trưởng nguyên-lão nghị-viện Quezon nước Phi-luật tân, ông nguyên-lão nghị-viện Osmena, ông thứ-dân nghị-viện Recto, và hai viên thư-ký nghị mới sẽ đi Hoa-kỳ để xin cho Phi luật-tân được độc-lập. Phái-bộ này là phái-bộ thứ ba của Phi-luật-tân đi Hoa-kỳ về việc ấy. Tiền phụ cấp của các phái-viên mỗi ngày là 45 dollars. Tiền phí tổn ấy lấy tiền lạc-quyên ra mà chi.

Cuộc thi thơ

Của Nhó-rai-Quyên mở-ký

MMCLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cảnh khéo xinh sao cảnh lạ lùng,
Miếu vũ thơm lạo cơn gió thoảng,
Cung-tường nhấp-nhoáng bóng trăng [trong.
Kìa nghiêm Nhị-thủy đài muôn dặm,
Nọ bút Nùng-sơn ngất mấy trùng,
Âu Á đời tuy thay đổi mới,
Mà gương su-biểu vẫn soi chung.

Trần-ngọc-Lân
122, Rue Ninh-xa, Bắc-ninh

MMCLXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn-miếu đây từ Lý phải không?
Đồ cũ thiêng-liêng nương vẫn ngất,
Cỏi nho chất ngất nếp còn phong.
Bia trăm phong-vũ rêu mờ mịt,
Hồ lớn tang-thương sóng trập trùng.
Viếng cảnh làng nho đâu vắng tá,
Một nền gió mát với trăng trong.

Nguyễn-duy-Tiếu
Phố Bô-đình, Ninh-bình

MMCLXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Rèn đúc vun cho dậu Lạc-Hồng.
Miếu vũ ngày-ngà niên nọc cũ.
Gió mưa chung tủ cõi trời đông,
Nước non tự thuở ngày thêm nhuận,
Nghiên bút ganh đua vẻ vẫn hồng
Âu Á chen vai cùng tiến-bộ,
Hỏi rằng tai mắt có ai không?

MMCLXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Chẳng phụ tiền hiền chẳng tiếc công,
Lòng cảm Sĩ-vương hương khói ngạt.
Đắp nền văn-hiến bút nghiên lồng.
Đồng-lương ngày một thêm ngày chúa,
Phong-thủy ơn nhuần khắp cõi đông.
Kia Á nọ Âu văn cũng một.
Trời Nam văn-hiến lại càng nồng.

Nguyễn-văn-Vân

MMCLXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Tổ-vương đây có phải không?
Cây tự thỉnh triều như tán dủ,
Bia ghi hiền bảng chứa rêu phong.
Xuân thu lưu lại nền sau nhạc,
Lễ-giáo còn theo bút hóa-công.
Bóng sang cung tường vẳng nhật-[nguyệt,
Ánh soi sông Nhị suốt non Nùng.

Nguyễn-thị-Doãn
59, Rue de Hà-trung. Hanoi

MMCLXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa Khổng là đây có nhớ không?
Mưa bão chưa mờ bia cựu học,
Cung-tường vẫn thấy ngọn xuân phong
Tiếp dòng lễ-giáo sông Thù Tứ,
Dựng cột đi-luân xứ Nhị Nùng.
Trải 1 ý, Trần, Lê quang cảnh cũ,
Đạo nư nhất-nguyên sáng soi chung.

Nguyễn-thị-Nhàn
59, Rue de Ha trung Hanoi

Giới thiệu sách mới

Tây Nam hai mươi tám chuyện hiếu diễu ca

Của ông Trương-cam-Lưu soạn, mới xuất-bản một quyển chữ nôm, một quyển chữ quốc-ngữ, b n khắp các hàng s ch ở hàng Gai. Hanoi.

Cứ đọc chừng ấy chữ nhan sách cũng đủ biết là quyển sách có ích rồi. Ôi! nói đến chữ hiếu ở xã-hội ta bây giờ, thật khiến cho người nữa tâm vì luế-bậc ai cũng phải than thở hùi-ngùi; nhiều người, không thông tây-học lại nghĩ lầm rằng cái cớ luân-lý suy đồi để thường vì bỏ cựu-học, không giảng minh đến đạo-lý thánh-hiền cũ nữa mà chuyên theo cái học công-lợi đi nay mới thành ra nỗi thế; mà chính ngay những người mới theo đòi tây-học, gọi là lõm-bõm một đôi tí, chưa thấu được chỗ tinh-thủy của người ta, thường cũ g vi không b ết đạo-lý cũ, mà đạo-lý mới cũng mới, coi luân lý như cỏ rác cần rẽ rách; như thế mà đem những sách luân-lý cổ của ta trước bàn đi nói lại mãi cũng chẳng ích gì!

Quyển sách nay được một cái đặc-sắc là chịu khó nhặt được những chuyện hiếu của các tiền-dân ta trước, lại lấm ra mấy chuyện hiếu của người phương Tây, khiến cho người đọc nghe được cái việc thực tỏ-tôn minh trước mà sinh cái lòng thảo thuận nơi dẫu người xưa, lại tỉnh ngộ mà b ết ra rằng người Tây cũng trọng luân-lý lắm, không khác gì lễ tục Đông-phương mình, đương cái buổi tây-hóa đương mạnh này, cái gì cũng muốn bắt chước cho được hết tây, thì cái tục trọng luân-lý của người tây, không lẽ lại bỏ qua đi được.

Chuyện là chuyện bỏ ích về luân-lý như thế mà soạn-giả khéo diễn ra thành lời ca cho người ta có thể ngâm nga, nhớ lâu mà nghĩ kỹ được, và dụng công đến toàn tập không chịu một câu nào đạo tập của cổ-nhân, tự thành một cái văn gia-pháp riêng của mình.

Bản-quán xin vui lòng giới-thiệu với đồng-nhân một quyển sách có ích rất nên đọc.

D. B. T.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

giờ 20 độ
15 giờ 22 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ ba, 8 Avril 1924
S. Gautier

Âm-lịch

Mồng 5 tháng ba, năm Giáp-tí
Ngày Đinh tí
Hành Thổ. Sao Trủy. Trực Trừ
KỴ: Xuất-hành.
NGÀY: Tế-tự, Kết-hôn, Ký phóc, Cầu-tự, Thượng-liêu, Động-thổ, Tu-tạo.

Giá bạc. — Kể từ ngày 7 Avril 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 8 90

Quan Toàn-quyền tại Vân-nam. Quan Toàn-quyền cùng với quan Đại-sứ Pháp tại Bangkok, ông quản-lý công-ty xe-lửa Vân-nam và các quan ở văn-phòng, võ phòng quan Toàn-quyền đã tới Hà-khẩu ngày 3 avril. Quan Đô-đốc Đường-kế-Nghiên có ủy quan Nguyên-soái Tcheng và quan chánh đốc máy bay Li-ou đến chào ngài tại Hà-khẩu, lại cho một toán lính riêng là 125 người đi hộ-vệ quan Toàn-quyền cho đến Vân-nam phủ.

Tại Hà-khẩu, Mông-tự, Á mĩ-châu tài có đóng quân lính ra đón chào.

Tới Á-mĩ-châu, sau khi ông quản-lý công-ty xe-lửa Vân-nam đã đem các ngự-lãm ra chào, thì quan Toàn-quyền có ngợi khen các nhà kỹ-sư Pháp, tuy gặp nhiều nỗi khó khăn mà làm nên những công cuộc lớn lao là các đường xe-lửa, ngài lại khen ông quản-lý Chemin-Dupontès đã quản-trị mọi việc một cách rất là cẩn mẫn và sáng suốt.

Buổi tối hôm ấy trong khi đãi tiệc tại sở Tuần-cảnh hỏa-xa, quan Nguyên-soái Tcheng có thay mặt quan Đô-đốc Đường cùng Chính-phủ Vân-nam chúc mừng quan Toàn-quyền.

Quan Toàn-quyền cũng đáp lại đại khái nói rằng ngài rất cảm tạ về cái tình-thân của chính-phủ Vân-nam đối với ngài từ khi ngài bước sang đất Trung-hoa. Ngài lại ngợi khen những công việc đã mở mang tại Vân-nam là nhờ về các đức chính của Đô-đốc.

Ngày 4 Avril quan Toàn-quyền tới Vân-nam-phủ, các nhà quân lính ra đón rước đông lắm. Các quan ra nghênh tiếp ngài, thì có quan ủy-viên của bộ ngoại-giao, các quan của chính-phủ Vân-nam, các viên chức của công-ty xe hỏa, các nhân-dân Pháp, các lãnh-sự các nước và các thân-hào trong tỉnh đông lắm. Quan Lãnh-sự Bodard có đọc diễn-thuyết chúc mừng và có nhắc lại việc các quan Toàn-quyền Doumer và Sarraut ngày trước có đến thăm Vân-nam và tỏ tình kính mến của mọi người ở Vân-nam đối với quan Toàn-quyền Quan Toàn-quyền cảm ơn lại, ngài có nói lại những phong-cảnh những nơi ngài mới đi qua những sự-nghiệp của các nhà kỹ sư làm dương xe hỏa, sự trật tự ở đất Vân-nam như về cái chánh sách hòa-bình của quan Đô-đốc. Ngài lỗ lòng thân ái của Đông-pháp đối với quan Đô-đốc Vân-nam và chúc sự Vân-nam được tiến bộ và thịnh vượng mãi mãi.

Ngày 5 avril, quan Toàn quyền và các quan theo hầu ngài đến yết kiến quan Đô-đốc, ngày hôm ấy Đô đốc có đại lễ tại. Trong những buổi ấy, quan Toàn-quyền có gắn bội tinh cho các quan Vân-nam.

Đấu xảo Canh-nông. Ông *Cucherousset* trong báo *Evel économique* vừa rồi có một bài bàn về Đấu-xảo canh-nông ở Bắc-kỳ rất là hợp lẽ, bản-báo tưởng nên trích lược đại ý như sau này:

Luận-giả phàn nàn rằng trong cuộc Đấu xảo canh-nông, giống ngựa bao giờ cũng chiếm một phần lớn quá, còn những giống lợn, cừu, dê, gà, vịt, cùng các thứ quả, rau đậu thì không có mấy, sau nữa những loài có ích như thóc gạo, bắp, mía, các thứ dầu là những thứ quan-trọng của nền kinh-tế trong nước thì không thấy nói đến. Tiền thưởng về giống lợn thì luận-giả mong it ra cũng được ngang với tiền thưởng về giống ngựa. Như năm ngoái số tiền thưởng cho ngựa những 1.825 đồng, các phần thưởng các hạng có đến 100, 80, 60, 50 và 40 đồng. Mà giống lợn thì cả thấy được có 355 đồng, các phần thưởng các hạng chỉ được đến 40 p. 25, 20 và 10 đồng là nhiều. Cứ như ý luận-giả thì năm 1924, các số ấy phải tăng lên 800 đồng, năm 1925 lên 1.400 đồng và năm 1926 lên 2.000 đồng mới phải. Con như gà vịt, rau đậu v. v. thì nên mở một kỳ Đấu-xảo riêng. Phần thưởng xưa nay nhiều it chỉ thấy theo hình thể giống gà to hay nhỏ, chứ không tùy theo cái số nuôi được nhiều hay ít, mà tiền thưởng thì được đến 8, hay 10 đồng là nhiều, thế mà thưởng thì chỉ thấy những số 2, 3, 4 đồng mà thôi. Thế thì dẫu đối với người nhà quê bắn xỉ cũng không bỗ. It ra cũng phải xin quan Thống-sứ cấp cho đến 1000 đồng để mà tăng các phần thưởng lên từ 6 đồng đến 30 đồng. Các giống đem đến đấu-xảo thì phải nộp tiền vào cửa mỗi con là 0 p. 20 và người vào xem mỗi người là 0 p 05 để lấy thêm tiền thưởng.

Sau nữa đối với người bắn-xứ chẳng những nên thưởng tiền, lại nên thưởng bằng *mề-đay* nữa, lễ đặt ra một thứ Canh-nông hội-tinh chỉ để thưởng riêng cho những người được giải mà thôi. Cứ như luận-giả thì cái ý-kiến hay ấy là ý của quan cai-trị Ma ty, ngài nghĩ rằng có làm vẻ vang cho các thủ có công thì người Nam mới chịu bỏ bớt các nghề làm quan đi.

Cuộc đấu-xảo thứ hai mà luận-giả đã bàn trong bài báo này tới nên đặt vào cuối tháng giêng hay là tháng hai tây và có những thứ này:

Ngũ-cốc, các thứ dầu, các thứ rau tây, các thứ mía, quả, đồ hộp, sữa, bánh sữa, các thứ sợi, các thứ cây, các thứ cá, các đồ dùng của nhà nông, các thứ phân bón, vân vân.

M. Roland Dorgelès tại Saigon. — Quan Toàn-quyền vừa tiếp được của ông Roland Dorgelès là một nhà làm tiền-thuyết ở Pháp sang chơi, bức điện tín sau này:

« Nhân lúc từ biệt xứ thuộc địa tốt đẹp này nhờ về quan lớn mà được quan-sát tại tôi xin gửi lời kính chào và thăm ta quan lớn. Nhờ về quan lớn mà nay mai tôi có thể viết được những điều mà một người Pháp phải nghĩ về Đông-pháp thế nào »

RẠP CHỚP BÓNG PATHÉ

Chương-trình từ ngày thứ sáu 4 đến ngày thứ năm 10 Avril 1924

CUỘC ĐUA XE ĐẠP VÒNG NƯỚC PHÁP LẦN THỨ 17

THỨ SÁU

Hai hồi đầu chuyện
L'AVIATEUR MASQUÉ
Là một chuyện phiêu lưu rất cảm động
MM. Lin Vaster et R. Florigni soạn
M. Robert Bocus bày kịch
Có M. Lurien Dekaise đến rất giỏi
Hồi thứ nhất, chia làm hai phần
LE JUJEU
Hồi thứ hai chia làm hai phần
DANS LES AIRS
Sau ngày thứ nhất sẽ thứ nhất chuyện L'AVIATEUR MASQUÉ thì có cuộc

BÁN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp bán kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0. 20
3007

Tòa án Trừng trị. — Sáng hôm nay, tòa án Trang trị xử những việc sau này:

Bội tín. — Ng-đình-Trân là thợ bạc nhận dịp tết có nhận của người hàng bạc khác tên là Lê-thị Duệ hơn 2 lạng vàng và 1 lạng bạc làm đồ hàng, đến hạn đồ cũng không làm mà vàng bạc giao cho cũng không trả, đòi chỉ khất quanh. Nay tòa hỏi thì khai rằng có nhận vàng bạc làm đồ tết, song vì ốm đau trốt đem bán mua thuốc chữa chạy, chứ không phải là bội-tín và xin lấm điều trả. Tòa xét Ng-đình-Trân có yếu đau thật, nên lượng phạt 1 năm tù âu treo và 50 quan.

Đánh lẫn nhau. — Ng-văn Thu cai mộ cu-li và Trịnh-văn-Sinh kéo nhau đến nhà một à đầu đánh bạc, rồi vì tức nhau nước bài, mà sinh sự ẩu đả nhau. Tòa phạt Ng-văn-Thu và Trịnh-văn-Sinh mỗi người 6 quan.

Con đỏ bất lương. — Ng-thị-Ba ở làm con đỏ cho hiệu Mỹ-ký hàng Bông ăn cắp quần áo đáng giá 5 đồng bỏ trốn đi. Tòa phạt con đỏ ấy 3 tháng tù.

Tiêu tiền của chủ. — Lê-văn-Tư làm công cho một người chủ cho thuê xe tên là Đặng-thị-Ba, một hôm đi thu được 10 đồng tiền xe đem đánh bạc hết cả, lại lẻn về nhà ăn cắp một cái áo rồi trốn đi. Tòa phạt tên ấy 3 tháng tù và 25 quan.

Làm chứng phải phạt. — Ng-thị-Đắc có trát đòi làm chứng về việc tên Ng-văn-Da bị thưa ăn cắp quần áo không đến phải phạt 25 quan.

Cuộc hát của hội Ích-thiện ái-lạc. — Tối thứ bảy vừa rồi, hội Ích-thiện ái-lạc đã diễn tỉnh *Đất bằng nổi sóng* tại nhà hát Tây. Vì hội bà cáo là cuộc hát lấm phúc, cho nên quan Binn cũng có lòng tốt cho mượn phường nhạc tây và công chúng cũng đến xem. Thoạt tiên thì một viên hội ra đọc một bài diễn thuyết bằng Pháp-văn, rồi lại kể luôn ngay một hai diễn-thuyết bằng quốc ngữ dài lắm. Xong rồi kéo màn hát. Các vai ra trò thì bên nam không rõ những ai, còn bên nữ thì là bọn hồng lâu với mấy người đã từng đóng các vai trên sân khấu mọi ngày. Số tiền thu trong hai tối thứ bảy và chủ nhật chưa rõ là bao nhiêu. Mong rằng hội-đồng tổ chức cuộc hát ấy sẽ thông tin cho các báo quán biết số tiền giúa cho các việc lấm phúc được là bao nhiêu.

Ng-c-Ích lai cảo.

FAMILY CINÉMA

29 — 31, Rue des Voiles, HANOI

PROGRAMME

Du samedi 5 au mardi 8 Avril 1924

TẠP CHÍ

Bắt bỏ tính về đường học thức

BA NGƯỜI NGỰ-LÂM PHÁO-THỦ

Là một chuyện có 12 hồi
Rất hay, rất vui
Phim dài non xem 1 giờ
Cuộc vui này là cuộc vui không có
Mỗi tuần lễ chiếu 4 hồi
Thứ tư đến thứ sau 2 hồi
Thứ bảy đến thứ ba 2 hồi
Chiếu hồi thứ 7 và 8

Đường mắc nghèn. — Bến đò Xuân-đam ở sông Thương, cách phía dưới Phủ-lang-thương, chừng 15 kilomètres thì nay không đi được trong khoảng mười lăm ngày vì bến ấy phải chữa lại.

Ngạch quan-lại. — M. Bùi-bằng-Đoàn, tri-phủ hàng nhì, thương-tá Phủ-tạo nay đổi về tri-phủ Nam sách (Hải-dương).

M. Nguyễn-hữu-Phái, tri-phủ hạng nhất, ở Nam-sách, nay đổi đi thương tá Phú-thọ.

M. Trần-Tiệp, thừa-phái Hà-nam, nay đổi về huyện Thanh-liêm và kiêm chức lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp huyện ấy.

Ngạch tòa-sứ. — M. Lê-văn-Bình, thư-ký Sơn-la, đổi về sở Y-tế Bắc-kỳ ở Hanoi, thay M. Bùi-thúy-Xuân đổi lên Sơn-la.

M. Đỗ-Quí, thư-ký tập sự mới bổ, nay bổ đi Yên-báy.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thực-tập đã 3 năm ở các Bệnh-viện bản-quốc.
Nguyên chuyên trị người đàn bà có bệnh kể riêng về Tamis, Fer. Rouget Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.
Ngoài khám bệnh buổi sáng ở giờ đến 9 giờ
— chiều từ — đến 17 —
KHÁM BỆNH: 6 p. 3 đồng một lần
XIN GIẤT LẤM-CHỪNG — Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 52.
giấy nói số 2.05
3018.

Ngạch kinh-tế — Các viên thư-ký tập sự ngạch kinh-tế có tên sau này được thăng thư-ký hạng sáu kể từ ngày 1er Avril 1924 là ngày hết hạn tập sự.

MM. Trần-văn-Khắc, Ng-ngọc-Tân, Phan-viết-Tuân, Ng-hữu-Khoan, Ng-văn-Thanh, Thanh-ngọc-Thuật, Ng-ngọc-Thiêm, Đào-huy-Chính, Ng-xuân-Quan, Hoàng-Minh, Nguyễn-trường-Mậu.

Hội Trí-tri — Đến thứ năm mùng 10 tháng tư tây này, hồi 8 giờ tối, ông Phạm-Quỳnh sẽ giảng nghĩa về « Văn chương Pháp »

Đến cuối tháng là thứ năm 24 đến lượt ông Ng-Lễ nói chuyện về « Nông-nghiệp tương tế hội ».

***

Trường hội Trí-tri đã nhận được sở Học-chính gửi lại các bằng Sơ-học Pháp-Việt (certificat d'Etudes primaires) của các học-trò trường ấy thi đỗ kỳ thi năm ngoái session juin 1923).

Vậy ai là học-trò cũ trường ấy đã trúng tuyển kỳ thi kể trên này thì đến nhà ông Đào-trọng-Đủ, đốc-học trường hội Trí-tri, số 22 hàng Cót (rue Takou) mà lĩnh bằng.

Trí-tri nội lai cảo.

Quan Bốc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh rất thường, cảm và nặng nhẹ, các bệnh lậu, giang-mai, ăn đơn mất, các chứng sài trẻ-con.

Những khoản bệnh chính tại phố hàng Giấy, số nhà 32, Hanoi dây nói 314.

Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người đi, người lại đón rước, ai cần lại hỏi. 2062

Ngạch học-chính. — M. Đỗ-văn-Ngôn, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, mộng bổ trợ giáo tập sự.

Ngạch khán-hộ. — Nguyễn-thế-Mậu, khán-hộ tập sự ở nhà thương Bảo-hộ, nay đổi đi Phú-thọ.

Mấy tin vặt. — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở Mật-thám đã cho xét lại về việc một người thầu khoán kiện tên cai thợ nề Ng-v-Quế ở Bắc-ninh vì lĩnh trước 600 đồng mà đi mất.

— Theo giấy ủy quyền của Tòa án Bắc giang, sở Mật-thám đã cho hỏi chứng cứa Đinh-quang-Chiến về một việc ở tỉnh ấy.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Con nước lên xuống — Ngày thứ hai 7 avril 1924:

Nước lên 23 phân, vào hồi 5 h 99 buổi chiều;

Nước xuống con về buổi sáng.

Ngày thứ ba 8 avril 1924:

Nước lên 25 phân vào hồi 6 h 23 buổi chiều;

Nước xuống 14 phân vào hồi 7 h 30 buổi sáng.

Ngày thứ tư 9 avril 1924:

Nước lên 26 phân vào hồi 7 h 07 buổi chiều;

Nước xuống 12 phân vào hồi 8 h 04 buổi sáng.

Tàu mắc cạn. Chính ra thì tàu *Dupleix* đợi hải-cảng hồi 16 giờ ngày thứ sáu mà mãi đến 4 giờ sáng ngày hôm sau mới thật ra khỏi sông Cấm là vì mắc cạn ở gần nhao đèn Văn-châu cách xa bãi về hữu ngạn độ 150 thước. Mỗi tàu chui xuống bùn khá sâu, nên chiếc tàu của phòng thương-mại ra hộ cứu cũng vô bổ, phải đợi đến ngày hôm sau có con nước lên mới ra được.

Tà còn nhớ rằng cũng ở chỗ đó, năm 1916 tàu *Amazone* của hãng Messageries Maritimes đã một lần mắc cạn mất 24 giờ.

Tại tòa án Trừng-trị. — Phiên án trừng-trị ngày 3 avril, tòa Sơ-thẩm đã tuyên án về việc M. Trần-văn-Ngọc là lục-sự ở Hải-dương bị mấy người trong tỉnh kiện hối-lộ. Tòa xét ra những người đầu đơn kiện không có tiền nong mà có thể đem lễ được cho M. Ngọc không có phạm tội hối-lộ. Vì những lẽ đó, tòa Trừng-trị tuyên án tha cho M. Ngọc được trắng án và tiền phí-tổn thì nhà nước chịu.

Mộ phu vào Nam-kỳ. — Ngày thứ bảy vừa rồi, tàu *Dupleix* có chở bốn trăm cu-li vào Nam-kỳ để làm các đồn-điền trong ấy.

Đánh nhau. Vào hồi 11 giờ rưỡi trưa ngày hôm qua, có đám phu khá đông đánh nhau kịch-liệt, hai bên đều bị vỡ đầu xẻ lai cả. Hỏi ra thì đâu chỉ vì ghen tuông gì đó, một bên là phu nhà vận-tải Budelot và một bên vừa phu vừa thợ nhà Bạch-thái, đã sinh sự tự hai ba ngày hôm nay rồi, đến hôm qua mới thực khêu chiến. Kết cục đến khi linh cảnh-sát lại tợp ngực cả hai bên đâu về bóp mới hết giọng ann-hùng và cụt oai võ-sĩ.

Con nhà ai? — Có một đứa con gái d., năm tuổi lạc ở phố Hải-dương thì tên Đỗ-thị-Liễu, 27 tuổi ở phố Dinh số nhà 17 về nuôi. Thị Liễu đã trình sở Cẩm về việc đó.

Cu-li xe gian. Tên cu-li xe Trần-v-Quang, 30 tuổi, nhà ở đường Lạch-tray, thuê xe của hiệu Bùi-văn-Sang kéo đề kiếm ăn thì một hôm chẳng biết nghĩ thế nào lại đem xe đi đâu mất để chủ hiệu xe phải đi trình đến nay mới bắt được.

VIỆT-TRÌ

Nạn ô-tô. — Hôm chủ-nhật mới rồi, hồi 2 giờ rưỡi chiều, có chiếc ô-tô số T. 1076 đo một người tài-sở Nam cầm máy, đi từ con đường nhà thương ra, va phải một người ăn mày chừng 38 tuổi, người ăn-mày bị thương xây xát cả chân và mình.

Sở Cẩm đã đưa người bị nạn vào nhà thương phục thuốc.

P. L.

PHÙ-BOAN-HÙNG (Phú-thọ)

Cướp. — Đêm hôm 3 rạng ngày 4 Avril 1924, hồi một giờ, có một toán cướp bảy tám đứa trèo rào vào mở cổng, rồi phá cửa nhà M. Trần-ngọc-Phan buôn bán ở làng Hữu-đô lấy mất một cái *valise*, một cái nồi nước và một cái hòm da, trong đựng những đồ nữ-trang, quần áo và văn-tự, tất cả độ 500 p. Chúng cũng tạo gan thật, cách đồn chỉ có một cái sông mà

(*Xem tra ý thứ ba, cột thứ hai*).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilm

ĐỒNG-HỒ ĐEO TAY BỌC VÀNG

Máy mỏ neo, 15 chân kính

Mặt và kim có chất dạ-quang

BẢO-HÀNH 20 NĂM

Giá. . . . . 11 $ 50

BÁN TẠI HIỆU :

A. PERROUD (Nhà xanh)

39, Phố Paul Bert, — HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 7 avril 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

LÀM PHÚC CHO TRÓT

(Hát chèo)

Tích thứ hai :

AI GIẾT NGƯỜI

(Toàn trẻ-con diễn)

MẠO-CẢNH & Cie

CAO-BẰNG

Xin có lời kính trình các quí-khách biết cho rằng, kể từ ngày 15 Avril 1924 trở đi thì hai ngày mới chạy một lần : Ngày lẻ thì ở Na-chám lên, mà ngày chẵn thì ở Cao-bằng chạy xuống.

3821 *Nay kính*

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiễu, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta Hà-kỳ như the, xuyến, lĩnh, lụa, hàng quế vân vân và hàng Saigon như lĩnh, the, vân vân.

Nay mới có đủ các mùi, hàng thâm maga den và vải màn rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư và bản [illegible] xin gửi contre remboursement.

2010 Cẩn-bạch YU-WO-TSEONG

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các [illegible] mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết nơi số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quàn ấy, để cho người làm đỡ [illegible] kiếm. Kẻo cho nghỉ thường hay ký tên [illegible] tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được thành ra nhiều khi bản-quán không biết [illegible] mà trả lời.

dám vào. Cũng may nhà chủ biết trước, chạy ra ngoài tri hô thì chúng vội vàng ra ngay. Lúc ấy già nhân dân làng đổ đến thì đánh bắt được ngay, vì chỉ có đường độc đạo chạy thẳng ra sông, mà bên kia thì có đồn khố xanh đóng.

Việc cướp này người ta nghi cho một người làng Gốm và một người ở phố đưa đất, vì lúc 7 giờ tối hai tên ấy có đưa bảy người lạ mặt đến nói xin đánh xóc-đĩa, nhưng nhà chủ không cho thì lũ ấy đứng dậy ra ngay, mời uống nước cũng không uống.

Trần-ngọc-Cẩn lại cảo

HƯNG-HÓA (Phù-lạc)

Quân gian-đồ. — Có một bọn gian đồ chừng 5, 6 đứa, cứ núp ở các bụi rậm quanh đường cái và những cõi nương cùng các ngách dọc ruộng để rình những người đi cắt sơn, kiếm củi, làm ruộng và buôn-bán qua lại để bóc lột và có khi chúng lấy trộm cả trâu bò trong làng nữa.

Bọn này nghe đâu là người cùng thuộc hạt Thanh-sơn cả, chúng cứ tìm những nơi hiểm yếu để bóc lột, đã 2, 3 năm nay làm cho ngăn trở sự đi lại, thiệt-thòi về đường làm ăn của dân sự nhiều lắm.

Việc này mong rằng quan trên lưu tâm đến mà sức cho các tổng lý gần đấy ra công phòng bắt mà trừng trị bọn gian ấy cho, để dân-sự được yên phận làm ăn, mong mỏi lắm.

T. la cảo

THÁI-BÌNH

Hai quan hồi hưu. — Hồi 9 giờ rưỡi sáng hôm thứ sáu 4 avril, quan Công-sứ có thết tiệc trà tại dinh ngài để tiễn quan Tổng-đốc Trần-Mỹ. Sáng hôm thứ bảy quan Tổng-đốc đã từ biệt tỉnh Thái-bình để về quí-quán, làng Cổ-am. Ngay bến đò bên này ngang cửa tòa Sứ ba phố thiết bái-vọng, bên kia đò huyện sở-tại thiết một cái lầu-bằng trang-hoàng rực rỡ, giữa treo một bức nghi môn bốn chữ *quốc bửu thế thần*; quan chánh Công-sứ, quan chánh Án, quan Giám-binh tiễn ngài sang bên kia đò mới trở lại. Khi ô-tô quan Tổng đốc lên bến, thì phường nhạc trong tỉnh có nổi mấy bài tiễn mừng, pháo đốt liên-thanh, các quan phủ huyện, các thân-hào, tổng-lý và nhân-dân đứng đón ngài ở lầu-bằng; ở đấy ngài đứng chụp ảnh với các quan để làm kỷ-niệm, trước khi lên xe ngài chào hỏi và cám ơn từng người; hàng tỉnh cử bốn ông phủ huyện tiễn ngài về tới quí-quán, suốt dọc đường ngài qua cho hết địa-phận Thái-bình đều cắm cờ và các phủ huyện đều có bày bái vọng.

Đến chiều hôm mồng 4 thì quan tuần mới về đến Thái-bình. Quan tuần Đào-trọng-Vấn trước kia đã lịch lỵ mấy huyện ở đây, tỉnh Thái-bình xin có lời mừng ngài đã tới nơi.

. .

Chiều thứ sáu, 4 avril, hội Trí tri có thiết tiệc trà tại hội-quán tiễn quan phủ Tiên-hưng M. Nguyễn-tồn-Khải là vĩnh viễn hội viên của hội nay cũng hồi-hưu, ông tham tá Ng-trọng-Tấn, là chủ hội có theo lệ thường thay lời hội nói mấy lời tiễn quan phủ và chúc ngài về an-nhàn tuổi lão, quan phủ cũng đáp lại mấy lời cám ơn hội. Trong khi thưởng trà, chuyện trò vui vẻ, gần 9 giờ mới tan tiệc.

Hội Tập-thiện. — Việc khánh-thành nhà hội-quán từ 11 đến 25 tháng 2 đã cáo thành, mọi việc được hoàn hảo cả, vậy có lời khen các ông sáng lập thực đã có nhiệt-thành với việc công ích lắm.

Cũng vì cờ bạc. — Việc M. Cơ chủ nhà giây thép bản tỉnh bỏ chức sự đi từ chiều hôm 3 avril mà đã đăng trong số báo thứ sáu trước, tìm đâu cũng không thấy, kẻ nói tại lẽ này, người nói tại cớ kia, nhưng nghe đâu cũng vì cờ bạc đó. Trước kia M. Cơ là người hiền lành cẩn thận, không ngờ ít lâu nay cũng vì con ma cờ bạc nó cám dỗ, mải miệt ngày đêm trong cuộc đỏ đen, và trong tay đã sẵn đồng tiền, thua mượn tiền đánh gỡ, ai ngờ lại gỡ vào, lâu ngày đắm đuối thâm một món tiền to, vì thế mới nên cái nông nỗi ấy, bà con ta cũng nên lấy đó làm gương.

. .

Lúc bản-báo sắp ấn hành lại được tin về việc ấy như sau này:

Quan Thanh-tra diện báo vừa về khám tủ bạc thì xét ra số tiền thiếu là ba nghìn một trăm đồng, chứ không phải là hơn một nghìn như tin đồn trước.

NINH-BÌNH

Danh lam thắng cảnh — Động Thiên-tôn về hạt Ninh-bình, huyện Gia-khánh, làng Hạ-gia thờ đức thánh Trần-Võ, đã hơn nghìn năm, lịch triều gia phong thượng đẳng, Phương dân lễ bái đều được đinh tài hưng vượng, bên tả động có Long-thủy dẫn mạch, bên vai lại hà, bên cửa động có trường-sơn dẫn mạch, gần chỗ để đò Động, ngoài có đức Nam-tào Bắc-đẩu, cùng các vị kim cương, động trong thánh tượng tôn nghiêm, thủ ti báo kiếm, túc đạp quy xà, trông lên trong động có thạch nhũ, trông xuống động có giếng ngọc nước trong, sâu vào ba trượng, thực là thiên nhiên phong cảnh, vô nhất điểm trần ai. Dám xin lược kể gọi là, nay ơn quan trên cho sửa đắp đường vào khang trang sạch sẽ, mở hội lễ bái, từ ngày mồng bốn đến mồng mười tháng ba ta. Kể từ tỉnh Ninh-bình mà đi đến động Thiên-tôn, đi xe thường ước độ hai cây, mà đi xe song ước độ ba hào đến nơi, dám xin chư tôn quang cố đối cảnh nhã quan.

L. d. Kh.

HIỆU

MINH-DƯƠNG

MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC

của Đông-pháp Yên-thảo công-ty

BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ-GA

Giữa phố hàng Gai số 83

VIỆC KINH-ĐÔ

Thời tiết. — Đã được trót hơn tuần nay trời nắng to lắm. Suốt ngày đêm nồng nực quá chừng. Hàn-thử-biểu buổi mai lên 31 độ, trưa lên 34 độ, chiều xuống 32 độ, buổi khuya 29 độ.

Nắng như thế là nắng mùa hè chớ nào phải xuân đâu, ấy là xuân hành hạ lệnh là cái triệu cơ cận sẽ thấy, thật là một điều nên lo ngại lắm thay.

Giá gạo mỗi ngày mỗi cao. — Vì những trận mưa to trong 6, 7 hôm liên tiếp làm hại mùa màng, lúa, nếp khoai, sắn, đậu, mè và thuốc thảy đều hại hết, cho nên giá gạo mỗi ngày mỗi tăng cao, hiện nay mỗi quan gạo trắng được bốn lon rưỡi, gạo lứt năm lon. Ở thành thị và thôn quê cũng đều một giá ấy cả.

Tuy rằng lúa mùa đã có nơi gặt thì đáng lẽ giá gạo phải hạ xuống, nhưng sở dĩ đã không hạ mà lại cao lên là vì các điền-gia gặt lúa về tróng thấy mười phần chỉ còn sáu bảy, thì biết rằng giá lúa tương lai sẽ cao, cho nên đóng cửa vựa lại mà không bán lúa ra nữa hóa ra hiếm hoi quá thì gạo phải cao.

Nhân dân ta thán về sự ấy lắm. Về sự cứu hoang thì chánh-phủ đã trù-liệu nhiều phương pháp mà bản-quán đã đăng trước, tưởng nếu nay chánh-phủ lại thi hành những chánh sách ấy thì dân khỏi cơ cận, thật là hạnh phúc biết bao?

Cưới một người vợ tốn 56 cái lạy. — Vừa rồi có một người đi dự lễ cưới nhà kia về thuật chuyện rằng một chàng kia cưới một người vợ mà phải tốn mất 56 cái lạy. Những người nghe câu chuyện ấy thì lấy làm lạ mà bảo chàng nói bỡn thì chàng đã kể nguyên do 56 cái lạy ấy thứ tự như sau này: Làm lễ tơ-hồng bốn lạy. — Lễ yết từ-đường bốn lạy. — Lạy ông gia mụ gia mỗi người bốn lạy trước khi cho tiền của phần riêng. Sau khi cho tiền của lại lạy mỗi người bốn lạy nữa. — Lạy cha mẹ mỗi người bốn lạy. — Lạy chú bác bốn lạy. — Lại lạy ta bốn lạy về phần tiền bạc của chú bác cho riêng. — Lạy cô bác bốn lạy. — Lạy họ trai và họ gái bốn lạy, rồi lại lạy tạ bốn lạy để lĩnh phần tiền của hai họ cho riêng.

Thông tính bấy nhiêu được 56 lạy. Phần tiền bạc cho được chừng 40 đồng cùng một người vợ mới. Ấy là lạy mà có vợ, lạy mà có tiền, thế thì cái giá-trị của cái lạy nghe cũng lời lắm, có lẽ chàng này học ở « khoa lạy chuyên-môn » đã tốt-nghiệp mà ra thi-hành cái nghề của mình đấy chăng. Thế thì còn bốn cái lạy nữa đủ 60 sao không lạy nốt bà vợ cho luôn thể?

Sự luồn cúi của đời nay nếu ai có muốn lập ra một hội để khảo cứu từ ở đâu mà ra thì tưởng chàng rể này cũng có thể làm một người hội-viên ở trong hội ấy vậy.

(Xem trang thứ tư).

Bột ăn PHOSPHATINE FALIÈRES dành riêng [illegible] trong hộp [illegible]

Có mua [illegible] cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES [illegible] thân [illegible] cho con [illegible] sữa [illegible] lớn đau huyết [illegible] nhược, cũng là kẻ có đau ốm mới mạnh

Có trữ bán công bột — Tại chủ thì ở Paris, Số 6, đường La Tacherie

HỒ GIÁ ỦY-VIÊN TẠI TÒA ÁN ĐỆ NHẤT CẤP HÀ-NỘI

Bán đấu giá

VÌ VỠ NỢ

Bán các đồ dùng trong việc buôn bán hàng bánh ngọt, kẹo, mứt, bánh-mì, hàng cơm của công-ty Robaglia & Cie (Hiệu E. Maillard cũ, bán mứt kẹo, và nước đá) cùng các dụng cụ, các hàng-hóa, thuộc về việc vỡ nợ Robaglia & Cie, 108, phố Jules Ferry, Hà-nội.

Ngày thứ hai 14 Avril 1924, hồi 8 giờ rưỡi sáng, và nếu hôm ấy không bán xong, thì các ngày hôm sau bán nốt. Bán đồ dùng về việc buôn bán các đồ đạc, và các hàng hóa về việc vỡ nợ Robaglia & Cie, bán ở số 108, phố Jules Ferry, Hà-nội.

Bán các đồ dùng về việc buôn bán, các đồ đạc trong cửa hàng, các vật dụng trong hàng cơm. — Bán các đồ đạc trong năm cái buồng cho thuê, và các hàng hóa trong lúc bán hàng.

Đặt giá : 8.500 p. 00

Bán tiền ngay. Phải giả thêm 10 %. và các phí-tổn nói trong điều-lệ.

Nếu không có người mua theo như giá đã định, thì sẽ bán làm bốn lô.

Lô thứ nhất. — Các đồ dùng trong việc buôn bán, cùng các đồ đạc ở trong cửa hàng. Đặt giá 2.000 p 00. — Bán tiền ngay, phải giả thêm 10 %. và các phí khoản nói trong điều-lệ.

Lô thứ hai. — Các đồ dùng trong hàng cơm. Định giá 700 p. 00. Bán tiền ngay. Phải trả thêm 10 %.

Lô thứ ba. — Các đồ đạc trong năm cái buồng cho thuê. Đặt giá : 60 p. 00. — Bán tiền ngay. Phải trả thêm 10 %.

Lô thứ tư. — Các hàng hóa ở trong cửa hàng. Đặt giá 20 p 0. Bán tiền ngay. Phải trả thêm 10 %.

Nếu không ai mua bốn lô, thì ngày thứ tư 15 Avril 1924, sẽ bán đấu giá lẻ từng cái về các đồ đạc mọi thứ.

Bán tiền ngay. Phải trả thêm 10 %.

Hồ giá ủy-viên,

FLEURY.

Việc phát-mại này, theo như các điều khoản trong một quyển điều lệ. Người mua có thể đến xem tại phòng giấy của M. Fleury, hồ-giá ủy-viên, 90-92, phố Jules Ferry.

Muốn xem các đồ đạc, cùng muốn hỏi điều gì thì hỏi tại M. Grènes, tổng ủy-viên về việc vỡ nợ này, ở 3, Boulevard Jauréguiberry, Hanoi.

AI MUỐN CÓ NƯỚC XUỐI VICHY NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước xuối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy dùng được những việc gì, đau vị, đau thận cùng vô số bệnh khác nữa, dùng nước ấy công-hiệu lắm.

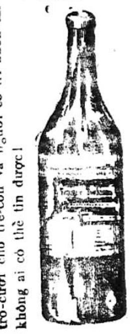
Nhưng đến tận xuối ấy mà phục-thuốc thì tốn kém lắm, vì vậy hiệu bào chế Montès, NHÀ BA CHUÔNG có buôn thứ muối Sels Vichy có thứ chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, chẳng tốn kém là bao.

Nên đến hiệu bào chế NHÀ BA CHUÔNG, mà mua muối Sels Vichy.

Rượu bồ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chỉ-dụ phê rằng :

Chiếu nay đã được phẳng của MONTÈS qui ô[illegible], có chỉ rằng một thứ rượu bồ đào [illegible] rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thì gởi cho qui được phụng chỉ-công để tỏ hoàng-ân.

Khâm thử.

啟定三年五月初七日內閣奉 [illegible]

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Số 8

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Chàng *Phùng-húc* nói :

— Sao lão-bà lại biết hết được những công-việc trong nhà ấy?

Lão-bà cười mà bảo rằng :

— Chàng không biết rõ. Nguyên tôi là vú nuôi tiểu-thư thuở trước. Tôi họ *Triệu*, năm nay tuổi đã già-cả, về ở với con, nhưng thỉnh thoảng vẫn sang thăm tiểu-thư luôn. Tôi khi đi khi về, cho nên công-việc trong nhà đều biết được rõ.

Hai người chuyện-trò hồi lâu thì trời đã gần tối. Lão-bà nói :

— Bây giờ tôi cần phải đi nấu cơm, kẻo con tôi sắp về, không thể ngồi tiếp chuyện chàng được nữa.

Chàng *Phùng-húc* nghe mấy lời của lão bà nói, trong lòng mừng-rỡ mà nghĩ thầm rằng : Bây giờ ta mới biết *Tiền* tiểu-thư quả là một người tài-mạo song toàn. Nếu ta được người ấy làm vợ thì không đến nỗi uổng phí một *đời*.

Chàng nghĩ vậy, liền chạy đến dòm cửa vườn hoa thì thấy cửa vườn đóng chặt. Chàng lại nghĩ thầm : Bây giờ trời đã tối rồi, ta cứ thẫn-thờ đứng ở đây mãi, dẫu đứng đến sáng ngày mai, tưởng cũng vô-ích mà thôi. Chi bằng ta hãy quay về, sáng mai lại đến, may ra hoặc có cơ-hội, cũng chưa biết chừng!

Chàng liền quay mình đi trở về. Vừa đi được mươi bước, bỗng nghe cửa vườn có tiếng cọt-kẹt. Chàng vội vàng quay đầu nhìn lại thì đã thấy cửa vườn mở, có một người lão-bộc tay cầm cái hồ đựng rượu ở trong đi ra.

Nguyên người lão-bộc ấy nghiện rượu, tối nào cũng lẻn ra để mua rượu uống. Chàng *Phùng-húc* thấy vậy, bất luận phải trái chi cả, tức-khắc đẩy cửa bước vào. Vào xong, sẽ khép cửa lại, rồi cứ thẳng lối tiến bước.

Người lão-bộc kia, khi mua được rượu về, vẫn không biết chi cả. Lại lấy khóa khóa chặt cửa vườn lại, rồi tay cầm hồ rượu, đi vào trong phòng mình ngồi uống. Chàng *Phùng-húc* nhìn quanh bốn mặt, chẳng thấy một ai, mới cả gan tiến thẳng vào đến *Đan-quế-sảnh*.

Chàng định-thần ngồi xuống, rồi nghĩ thầm rằng : Chết nỗi! ta liều-lĩnh quá! Đêm hôm lẻn vào trong vườn hoa nhà người ta. Giả sử bị người ta trông thấy, biết nói thế nào! Bây giờ có anh *Tiền Văn-sơn* tới đây thì thể-diện ta còn ra làm sao!

Chàng *Phùng-húc* nghĩ vậy, vội-vàng đứng dậy mà lòng lại nhủ lòng rằng : Ta nên mau mau lui ra, kẻo chẳng còn ra thế nào! Chàng tức khắc quay ra lối cửa vườn để định đi trở về.

Lại nói chuyện nàng *Nguyệt-anh* khi đi lễ về, vào bẩm với *Mã* phu-nhân rằng :

— Hôm nay con ra lễ miếu. Con thấy người xem náo-nhiệt lạ thường, cho nên con chỉ làm lễ ở nơi chính-điện, còn các nơi khác thì con giao cho người nhà đưa lễ-vật vào để con về trước.

Mã phu-nhân nói :

— Ừ! Con về trước là phải!

Bấy giờ đã tới bữa cơm. Khi ăn cơm xong, trò-chuyện hồi lâu, rồi nàng *Nguyệt-anh* đứng dậy trở về nhà lầu yên nghỉ. Nàng gọi con *Thúy-tú* và con *Lạc-hà* đốt đuốc để đi cho sáng.

Con *Thúy-tú* nói :

— Đêm nay gió to, đốt đuốc không được, vậy xin thắp đèn lồng để đưa tiểu-thư về lầu.

Lại nói chuyện *Phùng-húc* ra đến cửa vườn, thấy cửa đã khóa chặt, không làm thế nào mà ra cho được. Chàng kinh-ngạc mà lầm-nhầm nói một mình rằng :

— Nguy quá! Bây giờ biết làm thế nào! Hay là ta bẻ khóa mà ra, nhưng sức này thì bẻ làm sao cho nổi!

Chàng *Phùng-húc* rất lấy làm lo sợ. Đành phải trở vào *Đan-quế-sảnh*, ngồi đấy mà đợi cho đến sáng để ra. Chàng đang phàn-nàn hối-hận thì bỗng nghe tiếng oanh êm-ái, cười cười nói nói, ở đâu đi đến. Bóng đèn càng trông càng gần.

Chàng *Phùng-húc* luống-cuống, toan tìm đường tránh, nhưng bây giờ tiến thoái lưỡng-nan. Chàng nghĩ thầm : Bây giờ có người trông thấy ta thì ta biết nói làm sao cho được! Chàng bất-đắc dĩ đành phải đứng núp vào phía sau núi giả.

HỒI THỨ II

Lại nói chuyện chàng *Phùng-húc* thấy có người đến, luống-cuống lo-sợ, vội-vàng đứng núp vào phía sau núi giả.

Khi đèn tới nơi, chàng ngẩng đầu trông ra, thấy hai đứa nữ-tỳ xách đèn lồng đi trước và một vị tiểu-thư lững-thững đi sau. Chàng hớn-hở mừng lòng, toan chạy ra để chào hỏi. Chàng nghĩ thầm : ta cứ đánh bạo ra chào, họa may tiểu-thư thương chút lòng thành của ta mà cho ta được đính-ước hôn-nhân chăng!

Chàng vừa toan bước ra, lại nghĩ thầm : ta chỉ sợ tiểu-thư không bằng lòng, lại lên tiếng gọi người nhà ra, động-đạt đến tai anh *Tiền Văn-sơn* thì thể-diện bây giờ ta còn ra thế nào. Âu là ta hãy đứng nấp tại đây, nghe xem chúng nói chuyện với nhau những gì.

Lại nói chuyện con *Thúy-tú* tay xách đèn lồng, đi trước dẫn đường, vừa đi vừa nói :

— Ngày hôm nay khi ở trong miếu, náo-nhiệt lạ thường, có một chàng thiếu-niên thư-sinh, trông cũng ra vẻ con nhà, đứng chen ở phía trước kiệu, chẳng hay tiểu-thư có nhìn thấy không?

Con *Lạc-hà* nghe nói, liền nối lời mà rằng :

— Ừ! chàng thư-sinh ấy diện-mạo khôi-ngô lạ thường. Bấy giờ chàng chỉ chú ý mà nhìn tiểu-thư, không hề chớp mắt.

Con *Thúy-tú* nói :

— Nhưng không biết chàng ta tài học thế nào. Nếu tiểu-thư ta kết duyên với người ấy, thiết-tưởng cũng đẹp đôi vậy.

Con *Lạc-hà* nói :

— Trông chàng diện-mạo khôi-ngô sáng sủa tất tài-học cũng phải hơn người.

Con *Thúy-tú* nói :

— Nếu được như thế thì quả là một bậc tài-mạo song-toàn!

Hai đứa nữ-tỳ cứ mỗi đứa nói một câu, bàn đi tính lại mãi, còn tiểu-thư thì nín lặng không nói câu nào. Ngày hôm ấy là ngày mồng 9 tháng giêng, tuyết thừa vẫn chưa tan hết. Trong vườn hoa ấy, đang khi ban ngày, có đàn chim nhạn bay xuống kiếm ăn, giẫm bậy ở trên mặt đất, vết chân vẫn rõ rành-rành.

Bấy giờ nàng *Nguyệt-anh* nói :

— Hai ngươi bấy lâu cũng có theo đòi bút nghiên đôi chút, từ khi phu-nhân bị bệnh, ta không lúc nào rỗi mà thử lại sức học của hai ngươi. Ngày nay tức cảnh sinh tình, ta nghĩ một vế câu-đối này, hai người thử đối cho ta xem nhé!

Hai người nữ-tỳ nói :

— Chẳng hay tiểu-thư định ra câu gì? Chưa chắc chúng tôi đã có thể đối được.

Nàng *Nguyệt-anh* nói :

— Vừa rồi ta trông thấy ở trên mặt đất, có nhiều vết chân nhạn, sực nghĩ được một vế câu-đối...

Nói xong, liền đọc :

« Mấy vết chân nhạn, mặt đất loang điểm lê-hoa, khác nào kẻ vung tay vẩy mực ».

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Lựa 50 học trò vào học trường Bách-công kỹ-nghệ. — Trường Bách-công kỹ-nghệ nay đã làm xong, vậy nhà-nước sẽ chọn lấy 50 học trò vào học trong ba năm tốt-nghiệp sẽ thọ dụng.

Trong số ấy chọn người ở Huế và các tỉnh ở Trung-kỳ hạn đến ngày 30 tháng 6 tây thì thôi nhận đơn xin vào học. Các học-sinh phải có bằng cấp Sơ-học (certificat d'études primaires) lại phải hạch mới được vào.

Các bài hạch là: Chữ Pháp. Âm-tả một bài. — Đọc sách cắt nghĩa một bài và vấn đáp. Tính đố một bài. — Vẽ một tờ (vẽ bằng tay, không được dùng thước, lại phải biết làm một việc rèn hàn làm đồ nguội và làm nóng.

Người nào trúng tuyển, nhà nước sẽ cấp tiền hành-trình để đi đến Huế và nuôi lưu học tại trường là những người ở các tỉnh, còn những người ở Huế thì hoặc ở ngoài vào học hoặc là ăn com một bữa ở trường.

Chó dại chăng ? Cách vài hôm nay một bầy chó của phường xiếc kia cần phải một cậu học-trò ở trường Paul Bert, bị thương ở chân và nơi bàng-thối thì lại cem đi nhà thương để khám nghiệm.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-NGÃI

Nhà khách-sạn (Bungalow) đã mở cửa. — Nhà khách-sạn kể từ ngày 1er avril đã mở tạm để tiếp khách bộ hành; vì đồ-vật dụng chưa đủ, máy nước, mắc đèn chưa xong, nên chưa mở ẩm ngay được.

Thế là quan khách qua lại từ đây khỏi lo sự lùng-túng như mọi khi nữa, và lại được ăn ngủ trên một tòa nhà cao ráo, mát mẻ, tốt đẹp.

Chơi trại hàng-hoa

Anh K. P. là bọn chí thiết với tôi, người rất nhã nhặn, có học-thức, có tư tưởng, hễ ở nhà quê ra lâu nào, tất cũng rủ tôi đến tôi, hoặc ngỏ nói chuyện suông, hoặc dắt nhau đi chơi ngắm cảnh, khi đến Ngọc sơn, hồng gió trong hồ Hoàn-kiếm, lúc chùa Trấn-Võ, trông trăng mặt nước Tây-hồ. Anh ấy với tôi không mấy chủ nhật là không có nhau.

Hôm chủ nhật mới rồi, khi anh vừa đến tôi, đem dao được mấy câu thì anh đã kêu : « bồn tắm, đi chơi đi ! » Hai chúng tôi liền cùng dắt nhau đi, thẳng con đường Cót-cờ mà rẽ vào trại Hàng-hoa. Lúc bấy giờ, khí hậu đầm ấm, không nắng-nôi như mùa viêm nhiệt mà cũng không rét mướt như thật mùa đông, trông phong-cảnh như hớn hở hẳn còn xuân sắc lắm. Trong trại đương lối đi quanh co như mình rắn, hai anh em thủng thẳng đi xem khắp cả mọi nơi : chỗ này vườn đương đu, chỗ kia có rìa cảnh, đằng nọ nào sân cỏ rải ray quanh, nào rim rậm ngũ, bên kia nào hồ giăm gử, nào gốc nục hặc, phảm các giống thú dữ chim lạ đều có ở đấy. Xem hết các cầm thú, lại ngắm đến cỏ hoa, lắm thứ chẳng biết tên gì mà gọi, cây này cỏi nọ, lá nọ cái bộ diệp, xanh tốt um tùm như rừng. Chao ôi ! vì chẳng phải non Bồng vườn Lãng, sao lại trân-cầm dị-thú dao-thảo kỳ-hoa ? Nhưng ai ngờ cảnh ấy là cảnh giữa hồng-trần. Mà thật, kia trông tay khoác tay cầm, lũ năm lũ bảy, áo quần phấp phới, trò chuyện pháo ran, con mắt nọ đưa tình, mới sơn kia mủm mỉm..... Ấy mới vui ! ấy mới thích ! cái sung sướng của người đời ! Khiến cho cái vườn rộng này vốn lạnh lẽo âm thầm cũng có vẻ tươi tỉnh hơn hở..... Sực nhớ lại mấy trăm năm về trước, xưa đời nhà Lý, nhà Lê còn đóng đô tại thành Thăng-long này thì chỗ này chính là một nơi ngự-uyển, khi thì xe loan lướt cỏ khi thì thề nữ hái hoa, phong cảnh Khán, Nùng, lúc ấy vui về sầm uất là ngần nào ! Từ khi bản-triều thiên đô vào trong Trung-kỳ mới độ sáu, bảy mươi năm thì cái cảnh vui về đã biến thành tiêu điều, khoảng đất sầm uất đã biến thành một nơi hoang-mãng. Ngày nay, các quan bảo-hộ ra sức mở mang, nào gồng cây cối, nào đào rãnh hào, sửa sang đường sá, nuôi nứng chim muông, chẳng bao lâu mà nghỉ-ẩm nhiên thành một chỗ công-viên cứ ngày ngày ngựa xe rong ruổi, người đi rộn rịp, lại trở nên vui về sầm uất rồi. Cho hay một cuộc tang thương, biến đổi thực là chóng !

Ấy trong khi tôi đang thơ-thẩn mà nghĩ ngợi vẩn vơ như thế thì bạn tôi lấy tay sẽ dụng vào vai tôi mà bảo :

« Kìa bác, bác có trông thấy cậu thiếu niên ở con đường kia không ?

Tôi mới ngoảnh trông thì thấy có một chàng, tuổi vừa đôi tám, mình mặc áo gấm ngoài phủ áo sa-tanh, đầu đội mũ vơ-lua, chân đi giầy vét-ni, đang dừng đỉnh bước, vừa đi vừa ngắm, ngắm cái phong vị mà trong mắt cậu đáng chừng coi là một cái phong-vị tuyệt-trần. Tôi mới hỏi anh K. P. :

— Ai thế ?

Anh K. P. mới thủng thỉnh đáp :

— Đó là con cụ hàn X, cũng người hàng tổng với tôi ; nghe đâu bắn đã học trường Bưởi, không biết lưới-lĩnh thế nào đến nỗi bị đuổi ; mới rồi ông chú bắn cố xin mãi vào trường Trung-học tây mà không được ; tôi biết chú hắn, nhưng hắn không biết tôi. Hắn đã thế, lại còn chơi bời lêu lổng quá.

Ngay lúc ấy có hai à thanh xuân bóng bẩy, tay đi vắt vẻo, cặp bước dập dìu, nếp quần lĩnh-lập áo bông phất phơ như gió, như tô điểm thêm cho con người ông ả, từ thứ cậu dừng dừng lại, người trông như đại như ngây, cứ đương hai mắt có đeo mục-kính gọng vàng mà nhìn theo hai cô chẳng biết chán, có dễ cặp mới sợ, bộ mà phấn, con mắt liếc xinh xinh, cái miệng cười hơn hớn nọ đã làm cho ngọn lửa tình trong lòng cậu bằng bặng như thêu mất cả bầy vía vờ ba hồn, chỉ còn xác thịt mà thôi. Hãy giờ hai cô đã đi xa rồi, cậu càng ngẩm cái bóng hồng thấp thoáng, hình như ngọn lửa tình của cậu càng bốc lên đùng đùng, mới rảo cẳng bước theo. Hai cô thấy có người đi sau, trước còn ngoảnh lại xem ai, biết là cậu rồi, lại rảo cẳng bước. Nhưng ai ngờ cậu nọ thấy hai cô nhìn mình thì tâm thần lại càng mê hoảng, nhân chỗ vắng người, cậu bắt kịp hai cô, đi xát vào vai, đánh bạo đến tán mà tán mãnh.... Hai cô kia bất đắc dĩ phải trỏ vào mặt cậu mà dạy cho cậu một bài học rất hay. Cậu bèn lên quá, không hề dám hé răng nó nửa lời, cứ thấy lẳng dẳng ra, đi qua chỗ đông người trông quanh trông quất, thường ai cũng nhìn mình, thường ai cũng cười mình ; bấy giờ cậu mới khoan chân bước, giả làm ngộ, nhưng mắt vẫn trông theo như sợ thích đáng thơ thẩn quẩng vắng kia.

Ita chúng tôi được mục kích cái hài-kịch ấy xong, liền rủ nhau ra về. Đi đường, anh K. P. có phàn nàn với tôi rằng : « Chết thật, nếu bọn thiếu-niên nước ta ai cũng như cậu đó thì cái nạn vận nước Việt-Nam mai sau này sẽ ra thế nào ? Người ta đang lúc còn tuổi trẻ, lòng xuân phơi phới, như trăng mới lên, như hoa mới nở, tinh thần còn đương thanh sáng, chí ý còn đương chuyên nhất, không có cái gì hệ lụy, chưa phải cái gì bó buộc, đúng lẽ phải cố hết sức nuôi lấy cái nhân cách cho hoàn-toàn, thành được một hạng nhân-tài hữu dụng, chứ có đâu lại chơi bời lêu lổng như vậy... »

Bạn tôi nói vừa dứt lời thì hai anh em đã ra khỏi ngoài trại, xe-điện vừa tới, hai anh em lên xe về, không biết cái thanh-niên ấy có mở mắt lần nữa hay không ?

Khái-sinh, Dương-tự-Quán

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Đã làm mưởi năm nay, khiến người cũng đã biết nước có một thứ bổ lên sao họ, nên họ bắt chước mà nung những đan sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ (kể gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc vào rồi mà ngâm vào trong thân thể ấy được thì tất phải nấu ra nước giống như nguyên chất của thuốc mới được. Cách một đàng đại danh-y ở quan Bác sỹ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã làm ra cái lối lọc của riêng ngài để lấy về nước để ngâm vào thân thể à thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công hiệu lạ lùng.

Có đủ các vị, đồ đã thấm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn uống để tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả, 2$.45

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cái giấy quán báo, nhưng lại thư nào thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$.20) bằng tem cũng được để chi tiêu giấy quán báo.

Kẻ ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

RƯỢU BẠC-HÀ GET PIPPERMINT GET rượu này uống để mát mẻ và mát khan tiếng.

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được !

Rượu bổ-đào : TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc gì để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ **rượu bổ-đào** của **Bản-hiệu**, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền và rất quí** để trị các **chứng bệnh** như : **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe**, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được **mau lớn** ! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$.28** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ **hoa-hồng**.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 84, phố Tràng-tiền, Hanoi.

MỚI SANG NHIỀU

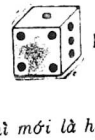
Chạc xe — Nan hoa — Vòng bánh
Vải cá-cuống lợp mui — Cao-xu bơm và Cao-xu đặc, vân vân...

Hồi giá tại Bản-hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS
7, *Boulevard Bobillot, Hanoi*

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酗 補
J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán **2$40** một lít
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚午吞啞每吞啞沒喉醒欸喫科
Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31 phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2095

CÔ THẦY CÒN ĐÂU NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON
2050

ATOPHAN-CRUET
THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị thuốc bảo chế có pha chế nhiều món
mỗi hoàn 0,50 sư (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GÂN-CỐT
THUỐC PHÁP Ở PHÁP QUỐC LÀM
Trữ tại : 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS
Công có bán tại : Hanoi, M. CHASSAGNE, Pharm.-Haïphong L. BOURGUIGNON, Pharm. và các hiệu bào chế khác.

KIM-CƯƠNG XIÊM

Bản-hiệu mới về một ít KIM-CƯƠNG XIÊM để làm mặt-nhẫn và hoa-tai, thật-sáng và nhánh lắm chẳng kém gì kim-cương tây. Qui-khách nên đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội, vì thứ nay cũng hiếm, không thường có, đem đi làm quà mấy đám cưới thì rất quí, thật là sang-trọng.

Kỳ tàu này mới sang

Laine complets et pardessus, imperméable cùng các thứ hàng to lụa Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng.

Xin hỏi : **Hiệu NAM-THỊNH**
Soieries — 6 Rue des Cantonnais — Hanoi
2015

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một **cốc** nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán : 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
(HIỆU GÓ-DA)
RUE PAUL BERT, HANOI

Từ thứ ba 1er Avril đến hết ngày 10

Bán rao hàng
NHỮNG
Nước hoa — Xà phòng — Đồ kim-hoàn
Giấy bút — Khung ảnh — Đồ dùng trong nhà
Các thứ dao — Đồ sắt — Các thứ thuốc
Các thứ dùng về việc vệ-sinh

Tại khu bán vị ăn
và
tại nơi bán các thứ rượu

Có bán các thứ hàng đặc-biệt mới sang chuyến tàu vừa rồi

CÁC QUÝ-KHÁCH NÊN NHÂN LÚC BẠC CAO MÀ CHIẾU-CỐ

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN
Imprimerie du Trung-bắc Tân-Văn
Cerclé Annamite